

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 46/15
2015 m. balandžio 29 d. Liuksemburgas

Sprendimas byloje C-528/13

Geoffrey Léger / Ministre des Affaires sociales, de la Santé et des Droits des femmes ir Établissement français du sang

Nuolatinis kraujo donorystės draudimas vyrams, turėjusiems lytinių santykių su vyrais, gali būti, atsižvelgiant į atitinkamoje valstybėje narėje susiklosčiusią padėtį, pateisinamas

Reikia nustatyti, kad kyla didelė rizika šiems asmenims užsikrėsti sunkiomis infekcinėmis ligomis, ypač tokiomis kaip ŽIV, ir nėra veiksmingų ligų nustatymo būdų ar mažiau ribojančių metodų aukštam recipientų sveikatos apsaugos lygiui užtikrinti

2009 m. balandžio 29 d. Mece (Prancūzija) *Établissement français du sang* (Prancūzijos kraujo įstaiga) gydytojas atsisakė paimti kraujo, kurį norėjo duoti G. Léger, motyvuodamas tuo, kad šis turėjo lytinių santykių su vyru ir pagal Prancūzijos teisę tokių santykių turėjusiems vyrams taikomas nuolatinis kraujo donorystės draudimas. G. Léger užginčijo šį sprendimą, todėl *tribunal administratif de Strasbourg* (Strasbūro administracinis teismas) (Prancūzija) klausia Teisingumo Teismo, ar šis nuolatinis draudimas suderinamas su Sąjungos direktyva¹. Pagal šią direktyvą asmenims, dėl kurių seksualinio elgesio kyla didelė rizika jiems užsikrėsti sunkiomis infekcinėmis ligomis, kuriomis gali būti užkrečiama per kraują, taikomas nuolatinis kraujo donorystės draudimas.

Šiandienos sprendime Teisingumo Teismas visų pirma konstatuoja, kad *tribunal administratif de Strasbourg* turės nustatyti, **ar vyro, turėjusio lytinių santykių su vyru, atveju Prancūzijoje yra didelė rizika užsikrėsti sunkiomis infekcinėmis ligomis, kuriomis gali būti užkrečiama per kraują**. Atlikdamas šį vertinimą *tribunal administratif de Strasbourg* turės atsižvelgti į **epidemiologinę situaciją Prancūzijoje**, kuri, Prancūzijos vyriausybės ir Komisijos teigimu, yra specifinio pobūdžio. Šiuo aspektu Teisingumo Teismas pažymi, kad remiantis jam pateiktais duomenimis beveik visi užsikrėtimo ŽIV atvejai laikotarpiu nuo 2003 m. iki 2008 m. kilo dėl lytinių santykių ir pusė naujų užsikrėtimo atvejų susiję su vyrais, turėjusiais lytinių santykių su vyrais. Tuo pačiu laikotarpiu šie vyrai sudarė žmonių grupę, kuriai labiausiai būdingas užsikrėtimas ŽIV ir kurios sergamumo santykis yra 200 kartų didesnis nei heteroseksualių Prancūzijos gyventojų sergamumo santykis. Galiausiai, būtent Prancūzijoje iš visų Europos ir Vidurinės Azijos valstybių ŽIV paplitimas vyrų, turėjusių lytinių santykių su vyrais, grupėje yra didžiausias. Taigi *tribunal administratif de Strasbourg* turės patikrinti, ar atsižvelgiant į dabartines medicinos, mokslo ir epidemiologines žinias šie duomenys yra patikimi ir vis dar reikšmingi.

Net jeigu *tribunal administratif de Strasbourg* nuspręstų, kad Prancūzijoje vyrams, turintiems lytinių santykių su vyrais, kyla didelė rizika užsikrėsti tokiais ligomis kaip ŽIV, kyla klausimas, ar nuolatinė kontraindikacija kraujo donorystei suderinama su Sąjungos pagrindinėmis teisėmis ir, be kita ko, **nediskriminavimo dėl seksualinės orientacijos principu**².

Atsižvelgdamas į tai, jog Prancūzijos teisės aktuose gali būti įtvirtinta homoseksualių vyrų diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, Teisingumo Teismas primena, kad bet koks Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos pripažintų teisių ir laisvių įgyvendinimo apribojimas galimas tik tuo atveju, kai jis būtinas ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingas kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Šiuo aspektu Teisingumo Teismas nusprendžia, kad nors

¹ 2004 m. kovo 22 d. Komisijos direktyva 2004/33/EB, įgyvendinanti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/98/EB dėl tam tikrų kraujo ir kraujo komponentų techninių reikalavimų (OL L 91, p. 25; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 8 t., p. 272).

² Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnio 1 dalis.

Prancūzijos teisės aktuose numatyto draudimu padedama kuo labiau sumažinti infekcinės ligos perdavimo recipientams riziką, taigi ir siekti bendro tikslo užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį, **gali būti, kad nepaisoma proporcingumo principo**. Negalima atmesti, kad ŽIV gali būti nustatytas veiksmingais būdais, kuriais gali būti užtikrintas aukštas recipientų sveikatos apsaugos lygis. Nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į tai, kad tyrimai turi būti atliekami taikant naujausius mokslo ir technikos metodus, turės patikrinti, ar egzistuoja tokių būdų.

Jeigu nėra tokių būdų, *tribunal administratif de Strasbourg* turės patikrinti, ar nėra **mažiau ribojančių metodų nei nuolatinis kraujo donorystės draudimas siekiant užtikrinti aukštą recipientų sveikatos apsaugos lygį** ir, be kita ko, ar klausimynas ir asmeninis pokalbis su kvalifikuotu gydytoju gali leisti tiksliau išsiaiškinti riziką keliantį seksualinį elgesį.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106